

TARIM REFORMU GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

e-BÜLTEN

Mart 2025

Sayı : 3

SU VERİMLİLİĞİ ZİRVESİ DÜNYA SU GÜNÜ'NDE GERÇEKLEŞTİRİLDİ

22 Mart Dünya Su Günü vesilesiyle "Su Verimliliği Zirvesi" düzenlendi. Zirve kapsamında suyun verimli kullanımına ilişkin stratejiler ve hedefler değerlendirildi.

Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI'nın açıklamasına göre, Sayın Emine ERDOĞAN Hanımefendi'nin himayesinde yürütülen "Su Verimliliği Seferberliği" ile yaşam kaynağımız ve gelecek nesillere bırakacağımız en kıymetli hazine olan suyun verimli kullanımı konusunda önemli adımlar atıldı.

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın liderliğinde son 22 yılda su ve sulama alanlarında reform niteliğinde yatırımlarla suyun verimli kullanılmasını önceleyen projeler hayata geçirildi.

İÇİNDEKİLER

Su Verimliliği Zirvesi Dünya Su Günü'nde Gerçekleştirildi	1
Cumhurbaşkanlığı Külliyesi'nde Çiftçilere Yönelik İftar Programı	3
Tarımda Türkiye Yüzyılı Zirvesinde Gıda Arz Güvenliği Ele Alındı	4
Bakanlıklar Arası İş Birliği Toplantısı Düzenlendi	5
Türkiye-Kazakistan Tarım Sigortası İş Birliği	6
Tarım ve Orman Bakanımız Hakkâri Programında Yoğun Temaslarda Bulundu	7
Şirnak'ta Tarım ve Orman Sektör Paydaşlarıyla Buluşma	8
Kırşehir Ziyareti	9
Yapay Zeka Politikaları Derneği (AIPA) Ziyareti	10
Tiran Büyükelçiliği'ne Ziyaret	11
Arnavutluk'ta Tarım Sigortaları İçin Yol Haritası Belirlendi	12
İl Tarım ve Orman Bölge Müdürleri Toplantısı	13
TİM Tarım Kurulu Toplantısı Düzenlendi	14
Nevşehir'de Jeotermal Sera Bölgesi Projesi	15
Kırsal Kalkınma Destekleri ve Bireysel Sulama Bilgilendirme Toplantısı	16
Eksper Bilgilendirme Toplantısı	17
Tarım Sayımı Faaliyetleri Değerlendirme Toplantısı	18
Genel Tarım Sayımı Süreci Değerlendirme Toplantısı	19
Konya'da Pivot Sulama Ziyaretleri	20
Yüksek Kapasiteli Römork ve Tanker Belgelendirmesi	21
Çankırı'da Yatırımcı Ziyareti	22
Kırsalda Bir Değişim Hikayesi Yazılıyor	23
Sinop'ta Yatırımcı Ziyareti	24
TARSİM Türkiye'nin Dört Bir Yanında Üreticinin Yanında	25
Dünya Su Günü'nde Su Odaklı Tarımsal Üretim Planlaması	26
Tarım Sahada Buluşmaları	27
AB'den Coğrafi İşaret Tescili Alan Ürünlerimiz	28
Devlet Destekli Tarım Sigortası Uygulamaları – 2024 İstatistik Bülteni	29-41

CUMHURBAŞKANLIĞI KÜLLİYESİ'NDE ÇİFTÇİLERE YÖNELİK İFTAR PROGRAMI DÜZENLENDİ

Cumhurbaşkanı Sayın Recep Tayyip ERDOĞAN'ın ev sahipliğinde düzenlenen programa, Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI ile Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ da katıldı.

İftar programında, ülkemizin dört bir yanından gelen çiftçiler bir araya geldi. Programda, tarım sektörünün gelişimi ve çiftçilerin yaşadığı sorunlara ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu. Ayrıca, tarımsal üretimin sürdürülebilirliği ve çiftçilerin desteklenmesi konularında fikir alışverişi yapıldı.

TARIMDA TÜRKİYE YÜZYILI ZİRVESİNDE GIDA ARZ GÜVENLİĞİ ELE ALINDI

Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI'nın teşrifleri ve Bakanlığımız himayesinde düzenlenen “Tarımda Türkiye Yüzyılı Zirvesi” sektör paydaşlarını bir araya getirdi. Zirvede, Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ, “Gıda Arz Güvenliğinin Stratejik Önemi” başlıklı oturuma konuşmacı olarak katılarak önemli değerlendirmelerde bulundu.

Gıda arz güvenliğinin sadece tarım politikaları açısından değil, ekonomik ve toplumsal istikrar açısından da stratejik bir konu olduğunun altını çizen Sayın YILDIZ, “Planlı üretim, güçlü veri altyapısı ve sürdürülebilirlik, gıda güvencesinin temel taşlarıdır” ifadelerini kullandı. Etkinlik boyunca sektör temsilcileri, akademisyenler ve kamu-özel sektör iş birliklerine dair fikir alışverişinde bulunarak, Tarımda Türkiye Yüzyılı vizyonuna katkı sağlayacak önerilerini paylaştı.

BAKANLIKLAR ARASI İŞ BİRLİĞİ TOPLANTISI DÜZENLENDİ

Tarım ve Orman Bakanı Sayın İbrahim YUMAKLI ile Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanı Sayın Murat KURUM'un ortak başkanlığında önemli bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıda iki bakanlık arasındaki iş birliği konuları kapsamlı şekilde ele alındı. Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ da toplantıda hazır bulundu.

TÜRKİYE-KAZAKİSTAN TARIM SİGORTASI İŞ BİRLİĞİ

Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI ve Kazakistan Tarım Bakanı Sayın Aidarbek SAPAROV tarafından 12 Ağustos 2024 tarihinde imzalanan ve iki ülke arasında tarım sigortaları alanında iş birliği yapılması amacıyla atılacak adımları belirleyen "Eylem Planı" çerçevesinde, Kazakistan Tarım Bakanlığı, Tarım Kredi Şirketi ve Tarım Sigortaları Birliği'nden temsilcilerin oluşturduğu heyet 26 Mart 2025 tarihinde Genel Müdürlüğümüze ziyaret gerçekleştirdi.

Ziyaret çerçevesinde, Bakanlığımızca yürütülen devlet destekli tarım sigortaları sistemine ilişkin bilgilendirme yapıldı ve Kazakistan'da kurulması konusunda atılacak adımlara ilişkin görüş alışverişinde bulunuldu.

Kazakistan heyetine tarım sigortalarına ek olarak, Bakanlığımızın yeni destekleme sistemi, üretim planlaması ve kayıt sistemlerine ilişkin bir sunum da yapıldı.

BAKANIMIZ SAYIN İBRAHİM YUMAKLI HAKKÂRİ PROGRAMINDA YOĞUN TEMASLARDA BULUNDU

Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI, Hakkâri programı kapsamında çeşitli ziyaretler gerçekleştirdi. Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ'ın da eşlik ettiği programlarda yerel kalkınmadan üretici buluşmalarına; kadın kooperatiflerinden güvenlik kurumlarına kadar birçok alanda temas sağlandı.

Program kapsamındaki başlıca ziyaretler:

- Yüksekova Kadın Futbol Takımı ile Buluşma
- 3.Piyade Tümen Komutanlığı Makam Ziyareti
- Su Değirmeni ve Çukurca Tahini Üretim Tesisi İncelemesi
- ZAP Kadın Kooperatifi Ziyareti
- Çukurca Tarihi Taş Evleri Gezisi
- Hakkâri Valiliği ve İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Ziyareti
- İftar Programı
- Sektör Temsilcileri ile Toplantı

Bu kapsamlı program sayesinde bölgenin üretim gücüne destek verilirken, sosyoekonomik kalkınmaya katkı sağlayacak çalışmaların da temelleri atılmış oldu.

ŞIRNAK'TA TARIM VE ORMAN SEKTÖR PAYDAŞLARIYLA BULUŞMA

Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI, Şırnak programı kapsamında Valiliği ziyaret ederek kentteki Tarım ve Orman faaliyetlerine ilişkin bilgi aldı. Ziyaretlere, Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ da eşlik etti.

Ardından İl Tarım ve Orman Müdürlüğü'nü ziyaret eden Bakan YUMAKLI, kurum personeliyle bir araya gelerek bölgedeki projeler hakkında değerlendirmelerde bulundu.

Programın devamında sektör paydaşlarıyla toplantı gerçekleştirilerek tarımsal kalkınmaya yönelik iş birliği alanları ele alındı.

KIRŞEHİR ZİYARETİ

Bakanımız Sayın İbrahim YUMAKLI, Kırşehir’de bir dizi temasta bulunarak ildeki yatırımlar, projeler ve üretici destekleri üzerine kapsamlı görüşmeler gerçekleştirdi.

Bakan YUMAKLI, Kırşehir Valisi Sefa DEMİRYÜREK’i ziyaret ederek il genelinde yürütülen Tarım ve Kırsal Kalkınma projeleri hakkında bilgi aldı. Gerçekleştirilen toplantıda Kırşehir’in tarım potansiyeli, yapılan yatırımlar ve planlanan çalışmalar ele alındı.

Ahilik kültürüyle yoğrulmuş bu kadim şehirde vatandaşlarla bir araya gelen Bakan YUMAKLI, esnafları ziyaret ederek hem gönül köprülerini pekiştirdi hem de üretimle şehre katkı sunan emekçilere teşekkür etti. Bereketli kazançlar diledi.

İl Müdürlüğü personeliyle bir araya gelen Bakanımız, sektörel gelişmeler, üretici destekleri ve yerel uygulamalar hakkında değerlendirmelerde bulundu.

İl Tarım ve Orman Müdürlüğü’nde düzenlenen toplantıda, üretici temsilcileri ve sektör paydaşlarıyla buluşarak çözüm önerileri ve hedefler masaya yatırıldı.

Bu kapsamlı ziyaret programıyla, Kırşehir’in üretim kapasitesinin artırılması, yerel kalkınmanın hızlandırılması ve tarımsal faaliyetlerin daha verimli yürütülmesi amacıyla önemli adımlar atıldı.

YAPAY ZEKA POLİTİKALARI DERNEĞİ (AIPA) ZİYARETİ

Bakan Yardımcımız Sayın Dr. Ahmet BAĞCI ile Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ, Bilişim Vadisi Cyberpark'ta bulunan Yapay Zeka Politikaları Derneği'ni (AIPA) ziyaret etti.

Ziyaret kapsamında, tarım, kırsal kalkınma ve yapay zeka entegrasyonu üzerine istişarelerde bulunuldu. Tarımsal verimliliği artırma, karar destek sistemlerini güçlendirme ve veri temelli politikaların yaygınlaştırılması amacıyla yapay zekadan nasıl faydalanılabileceği değerlendirildi.

Gerçekleştirilen görüşme, bakanlığın dijital dönüşüm vizyonuna katkı sunan önemli adımlardan biri olarak kayda geçti.

TİRAN BÜYÜKELÇİLİĞİ'NE ZİYARET

Bakan Yardımcımız Sayın Dr. Ahmet BAĞCI ve Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ, Arnavutluk temasları çerçevesinde Tiran Büyükelçimiz Sayın Tayyar Kağan ATAY'ı ziyaret etti.

Ziyarete Türkiye ile Arnavutluk arasında tarım ve kırsal kalkınma alanındaki iş birliğinin geliştirilmesine yönelik görüş alışverişinde bulunuldu. Misafirperverliği için Sayın Büyükelçimize teşekkürlerini ileten heyet, ikili ilişkilerin güçlenerek devam etmesi temennisinde bulundu.

ARNAVUTLUK'TA TARIM SİGORTALARI İÇİN YOL HARİTASI BELİRLENDİ

Bakan Yardımcımız Sayın Dr. Ahmet BAĞCI başkanlığındaki Türk heyeti, Genel Müdürümüz ve Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM) Başkanı Sayın Dr. Osman YILDIZ'ın da katılımıyla Arnavutluk Cumhuriyeti Tarım ve Kırsal Kalkınma Bakan Yardımcısı Sayın Arian JAUPPLLARİ ve heyetiyle bir araya geldi.

Ziyarete, iki ülke arasındaki güçlü tarihi ve kültürel bağlardan ilham alınarak önemli adımlar atıldı. Türkiye'de başarıyla uygulanan TARSİM modeli örnek alınarak, Arnavutluk'ta hem tarım sigortası sisteminin kurulmasına yönelik bir çalışma grubu oluşturuldu hem de sürece dair yol haritasını içeren metinler imzalandı.

İş birliğinin Arnavutluk tarım sektörünün gelişimine katkı sunması ve iki ülke ilişkilerini daha da ileriye taşıması bekleniyor.

İL TARIM VE ORMAN BÖLGE MÜDÜRLERİ TOPLANTISI

Bakan Yardımcımız Sayın Dr. Ahmet BAĞCI başkanlığında, Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ'ın katılımıyla İl Tarım ve Orman Bölge Müdürleri Toplantısı, Van İl Müdürlüğü'nün ev sahipliğinde gerçekleştirildi.

Toplantıda, tarımsal üretimi artırma, gıda güvenliği, çiftçilerimizin refahı ve ülke ekonomisine katkı için çalışmaların kararlılıkla sürdürüleceği vurgulandı.

Gerçekleştirilen program kapsamında Van Valiliği ziyaret edildi, Van İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Personel Buluşması düzenlendi, İl Tarım ve Orman Bölge Müdürleri Toplantısı yapıldı ve İftar Programı gerçekleştirildi.

TİM TARIM KURULU TOPLANTISI DÜZENLENDİ

TİM (Türkiye İhracatçıları Meclisi) Tarım Kurulu ev sahipliğinde önemli bir toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya Ticaret Bakan Yardımcısı Sayın Özgür Volkan AĞAR ve sektör temsilcileri katıldı.

Toplantıda tarımın geleceği, çiftçilerin refahı ve sürdürülebilir üretim için atılan adımlar derinlemesine ele alındı. İhracat hedeflerini büyütmek ve sektörün ihtiyaçlarını karşılamak üzere kapsamlı bir istişare gerçekleştirildi.

Bakan Yardımcımız Sayın Dr. Ahmet BAĞCI açıklamasında, "Tarımı güçlendirmek, üreten çiftçimizi desteklemek ve ülkemizi tarımda lider yapmak için çalışmaya devam ediyoruz" ifadelerini kullandı.

NEVŞEHİR'DE GELECEĞİN ENERJİSİ JEOTERMAL GELECEĞİN SEKTÖRÜ TARIM İLE BULUŞUYOR

Nevşehir Kozaklı Jeotermal Isıtmalı Sera Organize Tarım Bölgesi Parsel Tahsis Sözleşmeleri İmza Töreni; önceki dönem Milli Savunma Bakanı ve TBMM Milli Savunma Komisyon Başkanı Sayın Hulusi AKAR, Tarım ve Orman Bakan Yardımcısı Sayın Ebubekir GİZLİGİDER, Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ, Nevşehir Valisi Sayın Ali FİDAN, Nevşehir ve Kayseri milletvekilleri, belediye başkanları ve ilgili kurumların katılımıyla gerçekleştirildi.

Nevşehir Kozaklı'da 1.352 dekar alanda kurulacak sera organize bölgesinde, yıllık 40 bin ton tarımsal üretim yapılması ve yaklaşık 1,5 milyar TL gelir elde edilmesi hedefleniyor.

Sıfır atık ilkesiyle faaliyet gösterecek bu projede, 1.500 kişiye istihdam sağlanacak ve bu iş gücünün %75'ini kadın çalışanlar oluşturacak.

Bu proje; tarımda sürdürülebilirliği artırma, bölgesel kalkınmayı destekleme ve kadın istihdamını güçlendirme açısından örnek bir model olarak öne çıkıyor.

KIRSAL KALKINMA DESTEKLERİ VE BİREYSEL SULAMA SİSTEMLERİ KONUSUNDA BİLGİLENDİRME TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ başkanlığında; 81 İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü personelinin katılımıyla çevrim içi bir bilgilendirme ve istişare toplantısı düzenlendi.

Toplantıda, “Kırsal Kalkınma Destekleri Kapsamında Tarıma Dayalı Yatırımların Desteklenmesi Hakkında Tebliğ” ve “Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi Hakkında Tebliğ” ile bu tebliğlere bağlı uygulama esasları hakkında detaylı bilgilendirmeler yapıldı.

Program kapsamında il temsilcileriyle karşılıklı görüş alışverişinde bulunularak sahadaki uygulamaların etkinliğini artırmaya yönelik değerlendirmeler de paylaşıldı.

Bu toplantı, uygulama birliğinin sağlanması ve kırsal kalkınma hedeflerinin sahada güçlü bir şekilde hayata geçirilmesi açısından önemli bir adım oldu.

EKSPER BİLGİLENDİRME TOPLANTISI

Genel Müdürümüz ve Tarım Sigortaları Havuzu Yönetim Kurulu Başkanı Sayın Dr. Osman YILDIZ, aktif olarak görev yapan 1213 Bitkisel Ürün Sigortaları eksper ve 1066 Hayvan Hayat Sigortaları Ekspertisi ile 24 Şubat tarihinde çevrimiçi toplantıda bir araya geldi.

Sayın YILDIZ, eksper bilgilendirme toplantısı öncesi yapılan çevrimiçi buluşma ile 16 TARSİM Bölge Müdürü ile görüşerek son dönemlerde meydana gelen "Don" afetine ilişkin bilgi alarak fikir alışverişinde bulundu. TARSİM Bölge Müdürlerine; yapılacak hasar tespiti işlemlerinde, Bakanlığımız il/ilçe müdürlüklüleri ile koordineli bir şekilde çalışarak iş birliği yapılması konusunda talimatlarda bulundu.

Tarım Sigortaları ve Doğal Afetler Daire Başkanlığından teknik personelinin de hazır bulunduğu toplantıda Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ, Tarımsal Üretim Planlaması ve Destekleme Modelleri ile Tarım ve Orman Bakanlığı'nın yeni politikaları hakkında bilgilendirmelerde bulunarak, Devlet Destekli Tarım Sigortaları Sistemi'nin giderek artan önemine dikkat çekti.

Ekspertilerin sistemdeki yerine vurgu yapan Sayın Yıldız, 2024 yılının değerlendirmesini yaparak, 2025 yılında uygulamaya alınan yenilikler, hasar tespit ve risk inceleme işlemlerinde dikkat edilmesi gereken hususları paylaşarak, eksperlere görevlerinde başarılar diledi.

TARIM SAYIMI FAALİYETLERİ DEĞERLENDİRME TOPLANTISI GERÇEKLEŞTİRİLDİ

Bakanlık koordinasyonunda yürütülen tarım sayımı faaliyetlerinde geline aşamayı değerlendirmek üzere, Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ başkanlığında kapsamlı bir toplantı düzenlendi.

Toplantıda, iki ana konu üzerinde duruldu:

- Saha faaliyetleri kapsamında yapılan çalışmalar
- Çiftçi Kayıt Sistemi'nde (ÇKS) kayıtlı olmayan tarım arazilerinin kayıt altına alınması için yürütülen faaliyetler

Bu önemli toplantıya birçok kurum temsilcisi katıldı:

- Türkiye İstatistik Kurumu Başkan Yardımcısı Sayın Doç. Dr. İbrahim DEMİR ve heyeti
- Strateji ve Bütçe Başkanlığı temsilcileri
- Tarım ve Orman Bakanlığı Bilgi Teknolojileri Genel Müdürlüğü personeli

Toplantı, tarım sayımı ve kayıt sistemlerinin dijitalleştirilmesi konusunda kurumlar arası işbirliğini güçlendirmek ve veri tabanlarının daha etkin kullanımını sağlamak amacıyla gerçekleştirildi. Görüşmelerde, kayıt dışı tarım arazilerinin sisteme dahil edilmesi için geliştirilen yeni yöntemler ve teknolojik altyapı çalışmaları ele alındı.

GENEL TARIM SAYIMI SÜRECİ DEĞERLENDİRME TOPLANTISI YAPILDI

Tarım ve Orman İl Müdürleri ile Genel Tarım Sayımı Süreci Değerlendirme Toplantısı, Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ başkanlığında gerçekleştirildi.

24 Mart 2025 tarihindeki toplantıya Tarım ve Orman İl Müdürleri, Müdür Yardımcıları ve ilgili Şube Müdürleri ile teknik personel çevrim içi katılım sağladı. Genel tarım sayımının öneminin vurgulandığı toplantıda, sayım kapsamında yapılan personel görevlendirmeleri hakkında bilgilendirme yapılarak, Bakanlığımız tarafından sahada yürütülen Çiftçi Kayıt Sistemi'nde (ÇKS) kayıtlı olmayan tarım arazilerinin kayıt altına alınması çalışmaları ile ilgili süreç değerlendirildi.

KONYA'DA PİVOT SULAMA ZİYARETLERİ

“Tarım Makineleri ve Tarım Teknolojisi Araçlarının Deney ve Denetim Esaslarına İlişkin Yönetmelik” hükümleri kapsamında Genel Müdürümüz Sayın Dr. Osman YILDIZ'ın talimatları ile Konya ili Karatay İlçesi Yarma, Hayroğlu ve Şatır Mahalleri ile Çumra İlçesi Güvercinlik ve Alemdar Mahallelerinde sübvansiyonlu kredi kullanan işletmeler ziyaret edildi.

Söz konusu ziyarete Tarım Teknolojileri ve Mekanizasyon Daire Başkanlığı personeli ile Konya İl Tarım ve Orman Müdürlüğü personeli katılım sağladı. Pivot sulama sistemlerini kullanan üreticilerimizle yeni tarım teknolojilerinin benimsenmesi ve yaygınlaştırılması konusunda karşılıklı istişarelerde bulunuldu.

Kırsalda üreticilerimizin yanında olmaya devam edeceğiz. Deney kurumlarımız tarafından hazırlanan deney raporları vasıtasıyla; tarım makineleri sanayisinin ürettiği teknolojiler üzerinde bir kontrol mekanizması oluşturarak üreticilerimizin kaliteli ve güvenli tarım teknolojileri ile mekanizasyon araçlarına sahip olmalarını sağlamaktadır.

YÜKSEK KAPASİTELİ RÖMORK VE TANKER BELGELENDİRMESİ

Çiftçilerimizin ihtiyaç duyduğu tarımsal faaliyetlerin verimli, güvenli ve sürdürülebilir şekilde yürütülebilmesi, kullanılan ekipmanların belirli kalite ve dayanıklılık standartlarını karşılamasını gerektirmektedir. Bu kapsamda, özellikle 10 ton üzeri tarım römorkları ve su tankerleri gibi büyük kapasiteli tarım makinelerinin performans, güvenlik ve uygunluk testlerinin yapılabileceği altyapıların oluşturulması büyük önem taşımaktadır.

Bu doğrultuda, Konya Toprak, Su ve Çölleşme ile Mücadele Araştırma Enstitüsü Müdürlüğü ile Çanakkale Onsekiz Mart Üniversitesi, ilgili testlerin gerçekleştirilmesi amacıyla tarım römorku ve su tankerlerine yönelik deney pistleri kurarak yetkilendirme talebinde bulunmuşlardır.

Yapılan teknik değerlendirmeler sonucunda her iki kurumun sahip olduğu altyapılar yerinde incelenmiş; deney pistlerinin ulusal ve uluslararası standartlara uygunluğu, deneylerin doğruluğunu sağlayacak teknik

donanım yeterliliği, personel bilgi düzeyi ve sürdürülebilirlik koşulları detaylı şekilde gözden geçirilmiştir.

Gerçekleştirilen incelemeler neticesinde, 24 ton faydalı yüke sahip tarım römorkları ve su tankerlerinin deneylerinin güvenli ve standartlara uygun biçimde yapılabileceği tespit edilmiş, bu doğrultuda her iki kuruma da deney yetkisi verilmiştir.

Bu gelişme, sadece çiftçilerimizin kullandığı ekipmanların kalitesinin artırılmasına katkı sunmakla kalmayacak; aynı zamanda yerli üretim tarım makineleri sektörünün güçlenmesine, test ve belgelendirme süreçlerinin yaygınlaşmasına da önemli bir zemin hazırlayacaktır.

Tarım ve Orman Bakanlığı, ilgili tüm kurum ve kuruluşlarla iş birliği içinde, tarımsal mekanizasyonun gelişimini desteklemeye ve çiftçimizin ihtiyaç duyduğu yüksek standartlara sahip ürünlere erişimini kolaylaştırmaya devam edecektir.

ÇANKIRI'DA YATIRIMCI ZİYARETİ

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı ve Uzman Eller Destekleri kapsamında Çankırı ili içerisinde hibe desteği sağlanmış yatırımcı ziyaretleri gerçekleştirildi.

Genel Müdür Yardımcımız başkanlığındaki ziyaretlere Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı; Çankırı İl Tarım ve Orman Müdürlüğü yetkilileri, Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı personeli ve Çankırı İl Tarım ve Orman Müdürlüğü Kırsal Kalkınma ve Örgütlenme Şube Müdürlüğü personeli katılım sağladı.

KKYDP kapsamında;

- GES (160kWe) projesi
- Tam otomatik kanatlı eti tartma-sarma-etiketleme-paketleme makinesi projesi
- Makarna paketleme ve kolileme makinesi, metal dedektör yem flake tesisi kurulumu,

yatırımcıların tesislerinin ziyaretleri gerçekleştirildi.

Çankırı ilimize, kırsal kalkınma hibe projeleri kapsamında 111 projeye, günümüz değerleriyle 201 milyon TL hibe sağlanmış olup, 428 milyon TL tutarında yatırım gerçekleşmiş ve 360 kişilik istihdama katkı olmuştur.

KIRSALDA BİR DEĞİŞİM HİKÂYESİ YAZILIYOR

2006 yılından beri sürdürdüğümüz kırsal kalkınma yatırımlarımızla, 81 ilimizde sağladığımız hibelerle kırsal alanda yatırımlara öncülük ediyor,uluslararası kriterlerde tarımsal üretimin yaygınlaşmasını destekliyoruz.

2006-2024 yılları arasında onlarca sektörde 19.400 adet tarıma dayalı sanayi tesisiyle altyapıya günümüz rakamlarıyla toplam 58 milyar Türk Lirası hibe desteği sağlayarak 120 milyar Türk Liralık kırsalda yatırım tesisi kurulmasına önder olduk.

Ayrıca 299.300 makine ekipman alımı için reel olarak 22 milyar Türk Lirası hibe desteği verildi. Yeni kurulan işletmelerde ve modernize edilen tesislerde kısmen yapılmış yatırımların tamamlanması,tesislerin kapasite artırma ve teknoloji yenileme veya modernizasyonuyla 125 bin kişiye istihdam sağladık.

Uzman Eller programı ile gıda tarım hayvancılık konularında eğitim almış, kırsal alanda yaşamayı taahhüt eden genç girişimcilere, 81 ilimizde uygulayacakları proje konuları için, %100 hibe desteği vererek öncü, bilinçli ve sürdürülebilir projeleri hayata geçirmelerine olanak tanıyoruz.

Gençlere ve kadınlara pozitif ayrımcılık sağlayan bu program ile bugüne kadar 2.413 kişiye günümüz rakamlarıyla 930 milyon Türk Lirası hibe ödemesi yaparak gençlerimizin kırsalda istihdam edilmesine yönelik kararlı adımlar atmaya devam ediyoruz.

SİNOP'TA YATIRIMCI ZİYARETİ

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı ve Uzman Eller Destekleri kapsamında Sinop ili içerisinde hibe desteği sağlanmış yatırımcı ziyaretleri gerçekleştirildi. Kırsal Kalkınma Daire Başkanlığı personeli, Sinop İl Tarım ve Orman Müdürlüğü personeli ile mevcut projeler hakkında görüş alışverişinde bulundu.

Sinop ilinde ziyaret edilen projeler aşağıda açıklanmıştır.

- Uzman Eller Projesi kapsamında 3 adet dişi sığır Hayvancılık Projesi,
- Uzman Eller Projesi kapsamında 31 adet küçükbaş Hayvancılık Projesi,
- KKYDP kapsamında İstiridye Mantarı Üretimi Projesi,
- KKYDP kapsamında vidalı ve pistonlu kompresör grubu, kondansatör, receiver tankı, buz makinesi alımı,
- KKYDP kapsamında Tarım Gıda Hayvancılık Besi Çiftliği Teknoloji Yenileme Projesi,
- KKYDP kapsamında kapasite artırımı için balya makinesi, mısır silaj makinesi, yem ezme ve süt sağım makinesi alımı.

Sinop ilimize, kırsal kalkınma hibe projeleri kapsamında 65 projeye, 229,80 milyon TL hibe sağlanmış olup, 476,34 milyon TL tutarında yatırım gerçekleşmiş ve 654 kişilik istihdama katkı olmuştur. Uzman Eller Destekleri kapsamında 8 projeye 2,76 milyon TL hibe sağlanmıştır.

TARSİM TÜRKİYE’NİN DÖRT BİR YANINDA ÜRETİCİNİN YANINDA

TARSİM, üreticilerin yanında olmaya devam ediyor.

14 Mart 2025 itibarıyla gerçekleştirilen saha faaliyetlerinde, ülke genelinde 20 ilde toplam 802 bilgilendirme ve destek ziyareti düzenlendi. Ziyaret Gerçekleştirilen Bazı İller: Şanlıurfa, Konya, Giresun, Diyarbakır, Denizli, Kırıkkale, Van, Adıyaman, Çankırı, Kayseri, Tekirdağ, Nevşehir, Mardin, Zonguldak TARSİM, tarım sigortası konusunda üreticileri bilgilendirmeyi, sahadaki ihtiyaç ve sorunlara doğrudan temasla çözüm üretmeyi sürdürüyor.

TARSİM sahada; üreticinin hep yanında. Tarım Sigortaları Havuzu (TARSİM), Türkiye genelinde birçok ilde üreticilerle sahada buluşarak tarımsal sigortacılık bilincini yaygınlaştırmaya ve üreticilerin ihtiyaçlarını yerinde dinlemeye devam ediyor. Ankara, Antalya, Bursa, Denizli, Edirne, Konya, Malatya, Manisa illerinde gerçekleştirilen ziyaretlerde üreticilerle tarla ve bahçelerde birebir görüşmeler yapılarak bilgilendirme faaliyetleri yürütüldü.

Bu kapsamda:

- Sigorta eksperiz çalışmaları yerinde incelendi,
- Ürün bazlı risk değerlendirmeleri paylaşıldı,
- Üreticilerin talepleri ve önerileri dinlendi.

TARSİM, çiftçimizin emeğini güvence altına almak ve sürdürülebilir üretime katkı sağlamak amacıyla sahadaki varlığını güçlendirmeye devam ediyor.

DÜNYA SU GÜNÜ'NDE SU ODAKLI TARIMSAL ÜRETİM PLANLAMASI

TARIMSAL ÜRETİMDE YENİ DÖNEM

İklim Değişikliğiyle Mücadelede Sürdürülebilir Üretim Modeli Hayata Geçirildi.

Su kaynaklarını koruyarak üretmek artık mümkün!

İklim değişikliğinin yol açtığı su kıtlığına karşı, tarımsal üretimde suyun etkin kullanımı ve verimliliğin artırılması hedefiyle önemli bir dönüşüm başlatıldı. Yeni üretim modeli ile hem çevre korunuyor hem de çiftçinin üretimi destekleniyor.

SU TASARRUFU VE VERİMLİLİK ÖNCELİKLİ

- Su kaynaklarının sınırlı olduğu bölgelerde, düşük su ihtiyacı olan ürünlerin üretimi teşvik ediliyor.
- Modern basınçlı sulama sistemlerine **%50 oranında** destek verilerek, üreticilerin verimliliği artırılıyor.
- Bugüne kadar **57.500 projeye** toplam **10,5 milyar TL** destek verildi.
- Bu sayede **5,4 milyon dekar** alanda verimli sulama sağlandı.

Küresel ısınma, artan kuraklık riski ve azalan su kaynakları, tarımsal üretimde dönüşümü zorunlu kılıyor. Bu model ile hem doğal kaynaklar korunuyor hem de sürdürülebilir tarım destekleniyor.

TARIM SAHADA

81 İL 922 İLÇEDE CUMA BULUŞMALARI DEVAM EDİYOR

Genel Müdürlüğümüz tarafından yürütülen "Tarım Sahada" programı kapsamında Türkiye genelinde düzenlenen "Cuma Buluşmaları" aralıksız sürdürülmektedir. Bakanlık yetkilileri ve tarım uzmanları, çiftçilerimizle doğrudan temas kurarak tarımsal üretimin geleceğine yön verecek bilgilendirme çalışmalarını kararlılıkla devam ettirmektedir.

Ülkemizin dört bir yanında eş zamanlı olarak gerçekleştirilen buluşmalarda, "Tarımsal Üretim Planlaması" ve "Yeni Destekleme Modeli" hakkında üreticilerimize detaylı bilgiler verilmekte, sorular yanıtlanmakta ve karşılıklı fikir alışverişinde bulunulmaktadır. Buluşmalar sayesinde tarımsal politikaların doğrudan üreticiye aktarılması ve sahadan gelen geri bildirimlerin alınması hedeflenmektedir.

"Tarım Sahada" programı kapsamında 81 il, 922 ilçede ve aynı anda binlerce köyde "Cuma Buluşmaları" vesilesiyle üreticilerimizle bir araya geliyoruz. Döktükleri alın terinin üretime dönüşmesi, emeklerinin karşılığını fazlasıyla alabilmeleri için "Tarımsal Üretim Planlaması" ile "Yeni Destekleme Modeli" hakkındaki tecrübe ve düşüncelerimizi paylaşmaya devam ediyoruz.

AVRUPA BİRLİĞİ'NDE COĞRAFİ İŞARET TESCİLLİ ÜRÜNLERİMİZ

**MİLAS
ZEYTİNYAĞI**

**TAŞKÖPRÜ
SARIMSAĞI**

**BAYRAMIÇ
BEYAZI**

**GİRESUN TOMBUL
FINDIĞI**

**AYDIN MEMECİK
ZEYTİNİ**

DEVLET DESTEKLİ TARIM SİGORTASI UYGULAMALARI, II. DÖNEM VE YILLIK: TEMMUZ-ARALIK 2024

Devlet destekli tarım sigortalarının poliçe sayısı ve sigorta bedeli, II. Dönem: Temmuz-Aralık, 2024

Branş	Poliçe Sayısı (Adet)	Pay (%)	Sigorta Bedeli (TL)	Pay (%)
Bitkisel Ürün	1.171.027	79,4	137.553.248.425	22,3
Büyükbaş Hayvan Hayat	224.980	15,3	332.526.718.411	53,8
Kümes Hayvanları Hayat	4.578	0,3	15.184.383.630	2,5
Sera	23.482	1,6	66.820.142.357	10,8
Su Ürünleri Hayat	128	0	3.618.501.132	0,6
Küçükbaş Hayvan Hayat	45.353	3,1	58.917.873.507	9,5
Arı (arılı kovan)	4.789	0,3	3.302.935.000	0,5
TOPLAM	1.474.337	100	617.923.802.462	100

2024 yılının II. döneminde 8.642.493.927 TL, yılın tamamında 10.503.613.164 TL prim desteği ödenmiştir.

Devlet destekli tarım sigortalarında toplam sigorta bedeli 2024 yılının II. döneminde 617.923.802.462 TL, yılın tamamında 1.082.199.247.919 TL olarak gerçekleşmiştir.

2024 yılının II. döneminde toplam 1.474.337 adet devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenlenmiştir. Sigorta branşlarına göre düzenlenen poliçe sayısında; 1. sırada %79,4 pay ile bitkisel ürün sigortası, 2. sırada %15,3 pay ile büyükbaş hayvan hayat sigortası ve 3. sırada %3,1 pay ile küçükbaş hayvan hayat sigortası gelmektedir.

Devlet destekli tarım sigortalarının poliçe sayısı ve sigorta bedeli, Ocak-Aralık, 2024

Branş	Poliçe Sayısı (Adet)	Pay (%)	Sigorta Bedeli (TL)	Pay (%)
Bitkisel Ürün	2.697.381	82,7	350.521.553.694	32,4
Büyükbaş Hayvan Hayat	422.524	13	509.789.766.650	47,1
Kümes Hayvanları Hayat	6.840	0,2	23.709.417.093	2,2
Sera	34.765	1,1	96.908.088.192	9
Su Ürünleri Hayat	272	0,01	6.523.963.611	0,6
Küçükbaş Hayvan Hayat	88.480	2,7	86.949.383.679	8
Arıcılık (arılı kovan)	10.929	0,3	7.797.075.000	0,7
TOPLAM	3.261.191	100	1.082.199.247.919	100

2024 yılında toplam 3.261.191 adet devlet destekli tarım sigortası poliçesi düzenlenmiştir. Sigorta branşlarına göre düzenlenen poliçe sayısında; 1. sırada %82,7 pay ile bitkisel ürün sigortası, 2. sırada %13,0 pay ile büyükbaş hayvan hayat sigortası ve 3. sırada %2,7 pay ile küçükbaş hayvan hayat sigortası gelmektedir.

Branşlara göre sigorta verileri, II. Dönem: Temmuz-Aralık, 2024

Branş	Devlet Prim Desteği (TL)	Sigortalı (Alan, Hayvan, Kovan, Üretim)	Hasar Ödemesi (TL)
Bitkisel Ürün (dekar)*	4.723.311.861	14.618.345	6.134.661.786
Büyükbaş Hayvan Hayat (adet)	2.906.653.135	4.175.398	3.063.453.665
Kümes Hayvanları Hayat (adet)	69.193.402	172.924.933	34.759.644
Sera (dekar)	470.421.775	95.850	195.534.126
Su Ürünleri Hayat (ton)	51.595.702	76.645	119.004.726
Küçükbaş Hayvan Hayat(adet)	402.729.483	8.206.521	177.810.602
Arıcılık (arılı kovan-adet)	18.588.569	1.323.886	18.263.359
TOPLAM	8.642.493.927		9.743.487.908

* Bitkisel ürünler içerisinde; Bitkisel ürün sigortaları, Ağaç fidan sigortası ve Alçak tünel sigortası alanları dahildir.

2024 yılının II. döneminde 4.175.398 adet büyükbaş hayvan ve 8.206.521 adet küçükbaş hayvan hayat sigortası kapsamında sigortalanmış olup ayrıca 14.618.345 dekar bitkisel üretim alanı (açık alan) ve 95.850 dekar sera (kapalı alan) alanı sigorta kapsamına alınmıştır.

Branşlara göre sigorta verileri, Ocak-Aralık, 2024

Branş	Devlet Prim Desteği (TL)	Sigortalı (Alan, Hayvan, Kovan, Üretim)	Hasar Ödemesi (TL)
Bitkisel Ürün (dekar)*	6.074.205.582	35.432.931	6.705.518.821
Büyükbaş Hayvan Hayat (adet)	3.302.655.941	6.898.814	4.503.611.220
Kümes Hayvanları Hayat (adet)	77.542.107	279.847.634	45.526.470
Sera (dekar)	514.939.501	150.225	259.357.097
Su Ürünleri Hayat (ton)	58.503.510	162.507	167.992.454
Küçükbaş Hayvan Hayat(adet)	453.243.277	14.591.162	295.560.061
Arıcılık (arılı kovan-adet)	22.523.246	3.120.335	23.455.852
TOPLAM	10.503.613.164		12.001.021.974

* Bitkisel ürünler içerisinde; Bitkisel ürün sigortaları, Ağaç fidan sigortası, Alçak tünel sigortası, Gelir koruma ve Köy Bazlı Verim sigortası alanları dahildir.

2024 yılında 6.898.814 adet büyükbaş hayvan ve 14.591.162 adet küçükbaş hayvan hayat sigortası kapsamında sigortalanmış olup ayrıca 35.432.931 dekar bitkisel üretim alanı (açık alan) ve 150.225 dekar sera (kapalı alan) alanı sigorta kapsamına alınmıştır.

Police sayıları, 2023 II. Dönem-2024 II. Dönem

Brans	2023 II. Dönem Police Sayısı (Adet)	2024 II. Dönem Police Sayısı (Adet)	Değişim (%)
Bitkisel Ürün Sigortaları*	940.469	1.171.027	24,5
Köy Bazlı Verim Sigortası	0	0	0
Gelir Koruma Sigortası	0	0	0
Sera Sigortası	25.480	23.482	-7,8
Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası	252.904	224.980	-11
Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası	47.784	45.353	-5,1
Kümes Hayvanları Hayat Sigortası	2.910	4.578	57,3
Su Ürünleri Hayat Sigortası	90	128	42,2
Arıcılık (arılı kovan) Sigortası	5.125	4.789	-6,6
TOPLAM	1.274.762	1.474.337	15,7

* Bitkisel ürünler içerisinde; Bitkisel ürün sigortaları, Ağaç fidan sigortası, Alçak tünel sigortası police sayıları dahildir.

2024 yılının II. döneminde police sayılarında bir önceki yılın aynı dönemine göre; bitkisel ürün sigortalarında %24,5, kümes hayvanı hayat sigortasında %57,3, su ürünleri hayat sigortasında %42,2 oranında artış olmuştur.

Police sayıları, 2023-2024

Brans	2023 Police Sayısı (Adet)	2024 Police Sayısı (Adet)	Değişim (%)
Bitkisel Ürün Sigortaları*	2.266.121	2.590.918	14,3
Köy Bazlı Verim Sigortası	258.774	106.315	-58,9
Gelir Koruma Sigortası	574	148	-74,2
Sera Sigortası	38.083	34.765	-8,7
Büyükbaş Hayvan Hayat Sigortası	414.802	422.524	1,9
Küçükbaş Hayvan Hayat Sigortası	91.551	88.480	-3,4
Kümes Hayvanları Hayat Sigortası	5.289	6.840	29,3
Su Ürünleri Hayat Sigortası	216	272	25,9
Arıcılık (arılı kovan) Sigortası	11.330	10.929	-3,5
TOPLAM	3.086.740	3.261.191	5,7

* Bitkisel ürünler içerisinde; Bitkisel ürün sigortaları, Ağaç fidan sigortası, Alçak tünel sigortası police sayıları dahildir.

2024 yılında police sayılarına bir önceki yıla göre; bitkisel ürün sigortalarında %14,3, kümes hayvanları hayat sigortasında %29,3 ve su ürünleri hayat sigortasında %25,9 oranında artış olmuştur.

Sigortalı alan ve hayvan sayıları, 2023 II. Dönem-2024 II. Dönem

	2024 II. Dönem	2024 II. Dönem	Değişim (%)
Bitkisel Ürün Sigortaları Alan (da)*	10.635.114	14.618.345	37,5
Sera Sigortası (da)	102.585	95.850	-6,6
Köy Bazlı Verim Sigortası Sigortalı Alan (da)	0	0	0
Büyükbaş Hayvan Sayısı (adet)	4.451.733	4.175.398	-6,2
Küçükbaş Hayvan Sayısı (adet)	6.927.500	8.206.521	18,5
Kümes Hayvan Sayısı (adet)	104.657.129	172.924.933	65,2
Su Ürünleri Kapasite (ton)	57.303	76.645	33,8
Kovan Sayısı (adet)	1.312.981	1.323.886	0,8

* Bitkisel ürünler içerisinde; Bitkisel ürün sigortaları, Ağaç fidan sigortası ve Alçak tünel sigortası alanları dahildir.

2024 yılının II. döneminde bir önceki yılın aynı dönemine göre bitkisel ürün sigortasında sigortalanan alan %37,5, küçükbaş hayvan hayat sigortasında hayvan sayısı %18,5 ve su ürünleri hayat sigortasında üretim miktarında %33,8 oranında bir artış olmuştur.

Sigortalı alan ve hayvan sayıları, 2023 II. Dönem-2024 II. Dönem

	2023 Yılı	2024 Yılı	Değişim (%)
Bitkisel Ürün Sigortaları Alan (da)*	28.539.554	33.619.946	17,8
Sera Sigortası (da)	159.790	150.225	-5,9
Köy Bazlı Verim Sigortası Sigortalı Alan (da)	4.674.039	1.812.984	-61,2
Büyükbaş Hayvan Sayısı (adet)	6.991.906	6.898.814	-1,3
Küçükbaş Hayvan Sayısı (adet)	12.744.835	14.591.162	14,5
Kümes Hayvan Sayısı (adet)	218.094.783	279.847.634	28,3
Su Ürünleri Kapasite (ton)	127.949	162.507	27
Kovan Sayısı (adet)	2.999.478	3.120.335	4

* Bitkisel ürünler içerisinde; Bitkisel ürün sigortaları, Gelir koruma, Ağaç fidan sigortası ve Alçak tünel sigortası alanları dahildir.

2024 yılında bir önceki yıla göre bitkisel ürün sigortasında sigortalanan alan %17,8, kümes hayvan sayısında %28,3, su ürünleri kapasitesinde %27 oranında bir artış olmuştur.

Hasar ödemesine esas ilk 10 bitkisel ürün, II. Dönem 2023-2024

2023 Yılı II. Dönem			2024 Yılı II. Dönem		
Ürün	Hasar Ödemesi(TL)	Pay (%)	Ürün	Hasar Ödemesi (TL)	Pay (%)
Kayısı	926.764.981	27,1	Üzüm (Kurutmalık)	1.105.016.826	25,1
Üzüm (Kurutmalık)	747.414.542	21,8	Buğday	829.317.959	18,8
Üzüm (Sofralık)	392.344.377	11,5	Üzüm (Sofralık)	574.727.012	13
Buğday	313.089.551	9,1	Arpa	460.107.810	10,4
Arpa	305.492.386	8,9	Kayısı	392.990.248	8,9
Elma	214.819.855	6,3	Elma	259.720.935	5,9
Mısır (Dane)	153.756.378	4,5	Antep Fıstığı	255.339.219	5,8
Fındık	150.175.169	4,4	Ayçiçeği (Yağlık)	200.963.945	4,6
Nektarin	119.566.896	3,5	Çeltik	170.735.152	3,9
Kiraz	101.393.044	3	Soğan (Kuru)	160.461.203	3,6

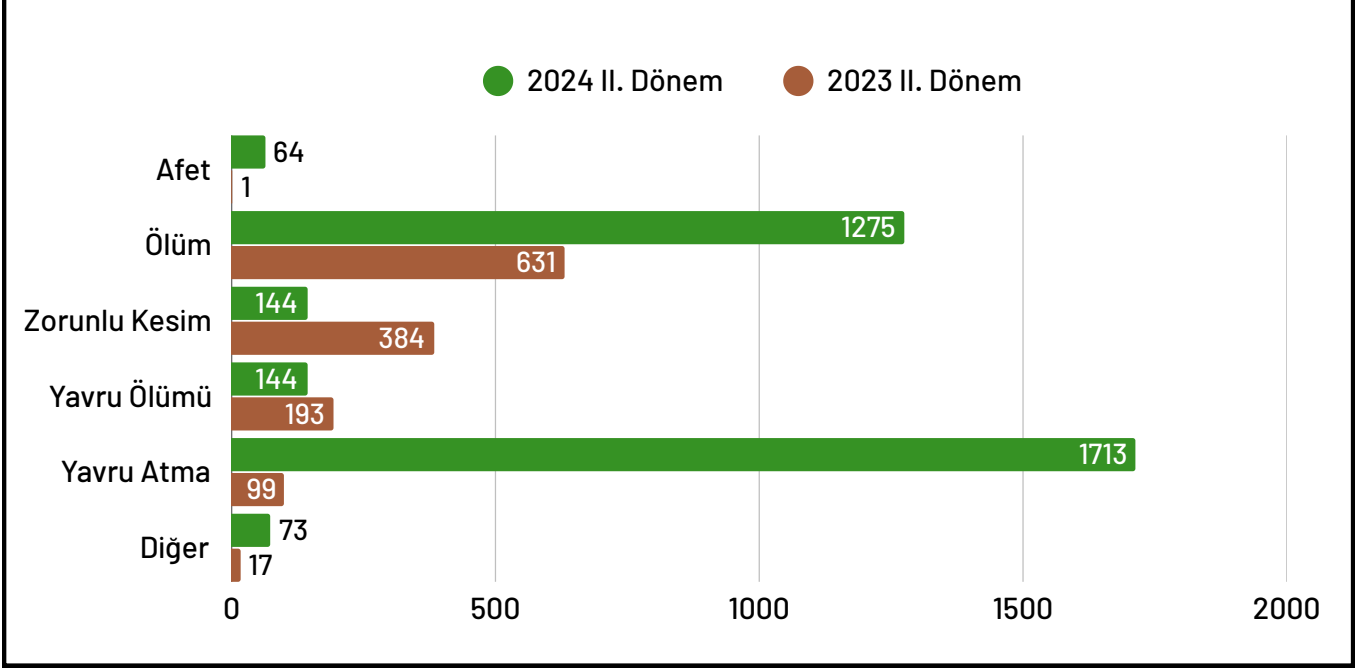
2024 yılının II. döneminde, hasar ödemesine esas ürünler arasında 1. sırada %25,1 pay ile üzüm (kurutmalık), 2. sırada %18,8 pay ile buğday ve 3. sırada %13 pay ile sofralık üzüm gelmektedir. Önceki yılın aynı döneminde %27,1 pay ile kayısı ilk sırada yer almıştır.

Hasar ödemesine esas ilk 10 bitkisel ürün, 2023-2024

2023 Yılı			2024 Yılı		
Ürün	Hasar Ödemesi(TL)	Pay (%)	Ürün	Hasar Ödemesi(TL)	Pay (%)
Kayısı	1.077.417.060	29,3	Üzüm (Kurutmalık)	1.105.077.924	23,8
Üzüm (Kurutmalık)	747.434.771	20,3	Buğday	956.363.704	20,6
Üzüm (Sofralık)	393.015.488	10,7	Üzüm (Sofralık)	574.920.045	12,4
Buğday	380.273.328	10,3	Arpa	474.532.779	10,2
Arpa	310.624.371	8,4	Kayısı	405.051.736	8,7
Elma	216.484.551	5,9	Elma	262.224.788	5,6
Fındık	167.787.318	4,6	Antep Fıstığı	255.436.168	5,5
Mısır (Dane)	156.142.048	4,2	Mandalina	242.177.831	5,2
Nektarin	122.871.983	3,3	Ayçiçeği (Yağlık)	201.175.906	4,3
Badem	104.856.984	2,9	Çeltik	170.735.152	3,7

2024 yılında hasar ödemesine esas ürünler arasında 1. sırada %23,8'lik pay ile üzüm (kurutmalık), 2. sırada %20,6 pay ile buğday ve 3. sırada %12,4 pay ile sofralık üzüm gelmektedir. Bir önceki yılda %29,3 pay ile kayısı ilk sırada yer almıştır.

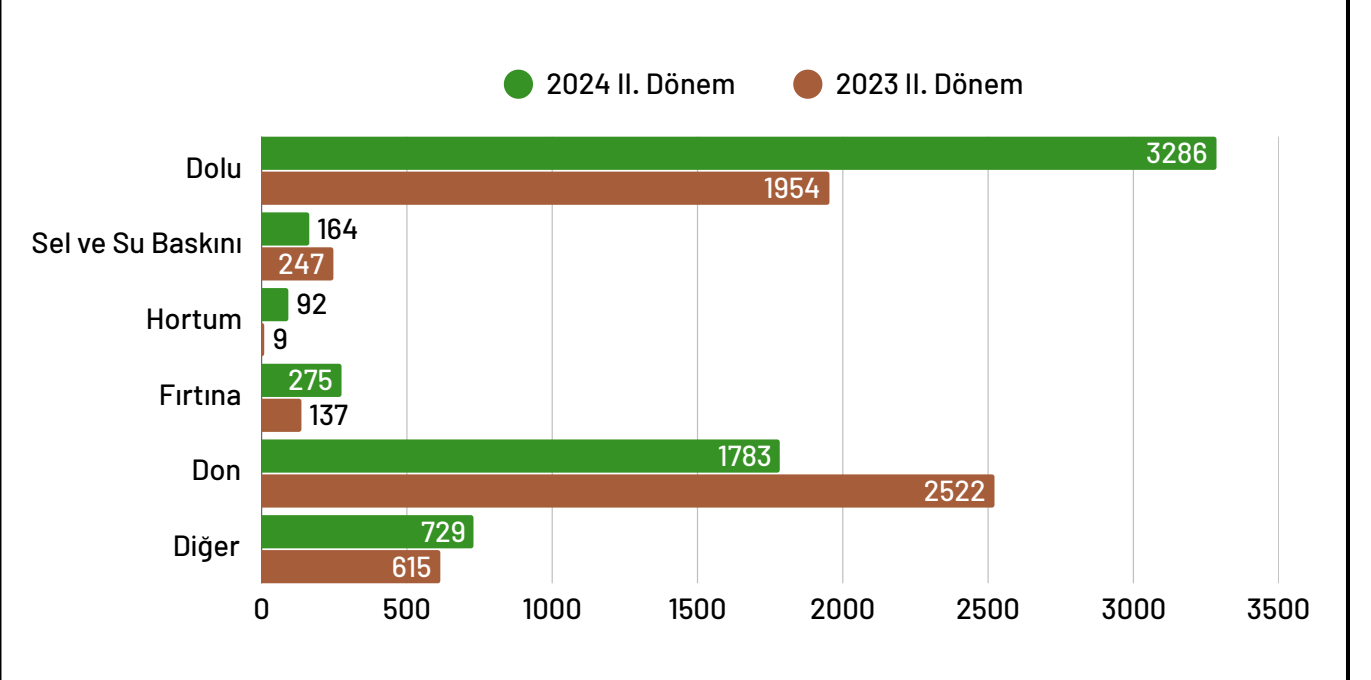
Hasar Nedenlerine Göre Ödenen Hasar Tazminatları, II. Dönem (Hayvansal Üretim, milyon TL)

Diğer* kısmında yer alan hasar nedenleri; deprem, fırtına, hastalık, heyelan, hırsızlık, kazalar, nakliye, sel ve su baskını, taşıt çarpması, vahşi hayvan saldırısı ve yangındır.

2024 yılının II. döneminde hayvansal üretim branşlarında üreticilerimiz için 3.413.291.996 TL hasar ödemesi yapılmıştır. Üreticilerimize ödenen hasar nedenleri içerisinde; 1. sırada %50,2'lik oranla “Yavru Atma”, 2. sırada %37,4'lük oranla “Ölüm” ve 3.sırada %4,2'lik oranla “Yavru Ölümü” gelmektedir. Hayvan ölümü için 2023 yılının 2. döneminde 631 milyon TL hasar tazminatı ödenmiş olup, 2024 yılının aynı döneminde ödenen hasar tazminatı 1.275 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

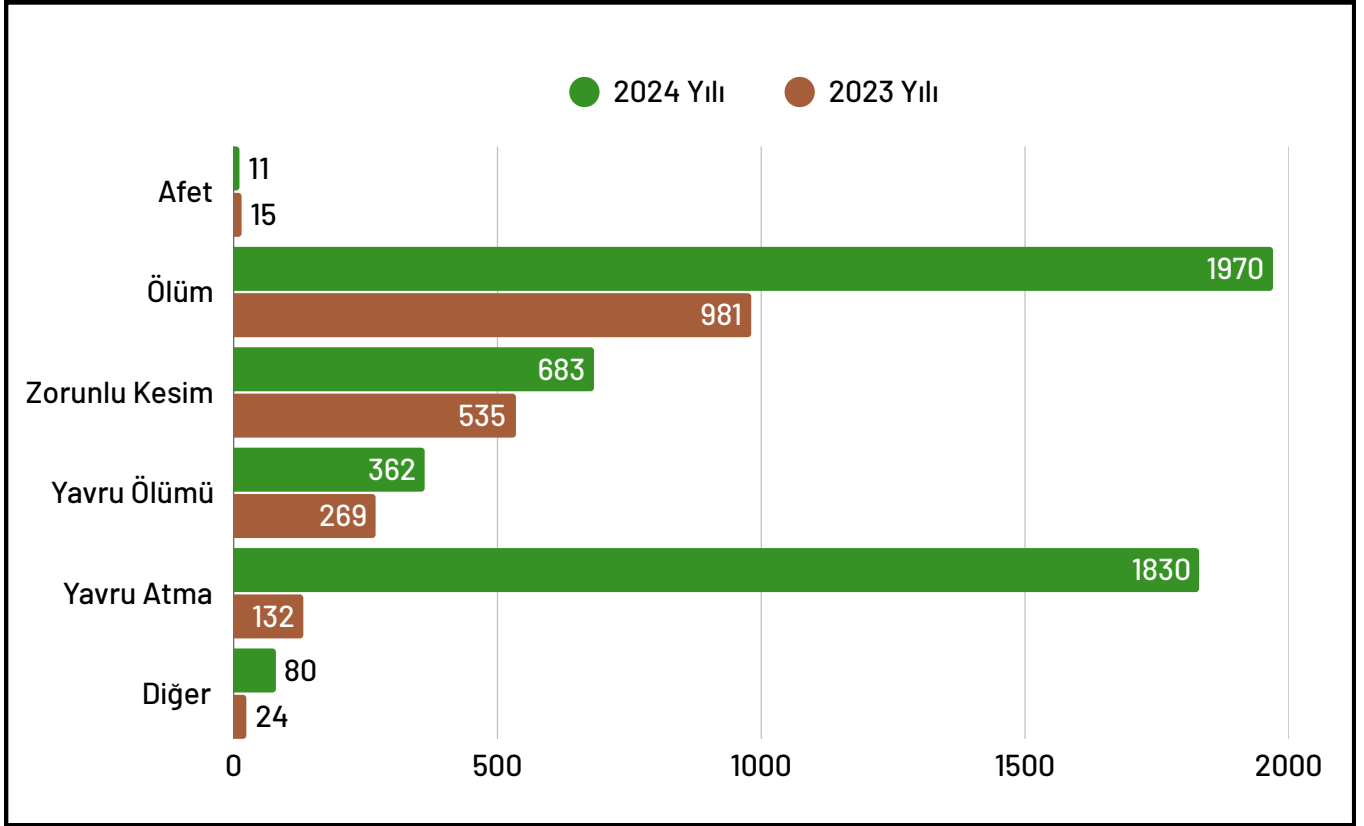
Hasar Nedenlerine Göre Ödenen Hasar Tazminatları, II. Dönem (Bitkisel Üretim, milyon TL)

Diğer* kısmında yer alan hasar nedenleri; deprem, heyelan, kuraklık, taşıt çarpması, kuş zararı, yaban domuzu, yangın, yağmur ve kar ağırlığıdır.

2024 yılının II. döneminde bitkisel üretim branşlarında üreticilerimiz için 6.330.195.912 TL hasar ödemesi yapılmıştır. Üreticilerimize ödenen hasar nedenleri içerisinde; 1. sırada %51,9'luk oranla "Dolu", 2. sırada %28,2'lik oranla "Don" ve 3. sırada %5,0'lık oranla "Yaban Domuzu" gelmektedir. Dolu zararı için 2023 yılının II. 1döneminde 1.954 milyon TL hasar tazminatı ödenmiş olup, 2024 yılının aynı döneminde ödenen hasar tazminatı 3.286 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

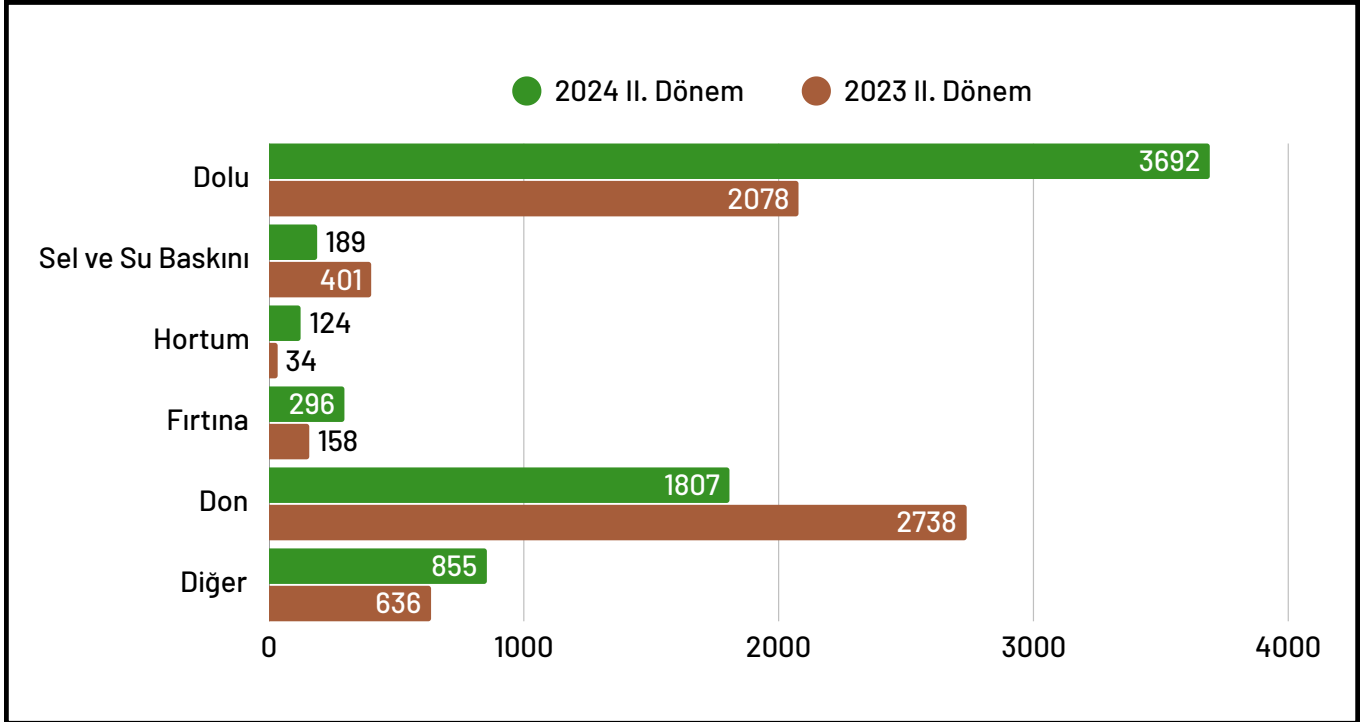
Hasar Nedenlerine Göre Ödenen Hasar Tazminatları, Yıllık (Hayvansal Üretim, milyon TL)

Diğer* kısmında yer alan hasar nedenleri; deprem, fırtına, hastalık, heyelan, hırsızlık, kazalar, nakliye, sel ve su baskını, taşıt çarpması, vahşi hayvan saldırısı ve yangındır.

2024 yılında hayvansal üretim branşlarında üreticilerimiz için 5.036.146.057 TL hasar ödemesi yapılmıştır. Üreticilerimize ödenen hasar nedenleri içerisinde; 1. sırada %39,1'lik oranla "Ölüm", 2. sırada %36,3'lük oranla "Yavru Atma" ve 3.sırada %13,6'lık oranla "Zorunlu Kesim" gelmektedir. Hayvan ölümü için 2023 yılında 981 milyon TL hasar tazminatı ödenmiş olup, 2024 yılında ödenen hasar tazminatı ise 1.970 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

Hasar Nedenlerine Göre Ödenen Hasar Tazminatları, Yıllık (Bitkisel Üretim, milyon TL)

Diğer* kısmında yer alan hasar nedenleri; deprem, heyelan, kuraklık, taşıt çarpması, kuş zararı, yaban domuzu, yangın, yağmur ve kar ağırlığıdır.

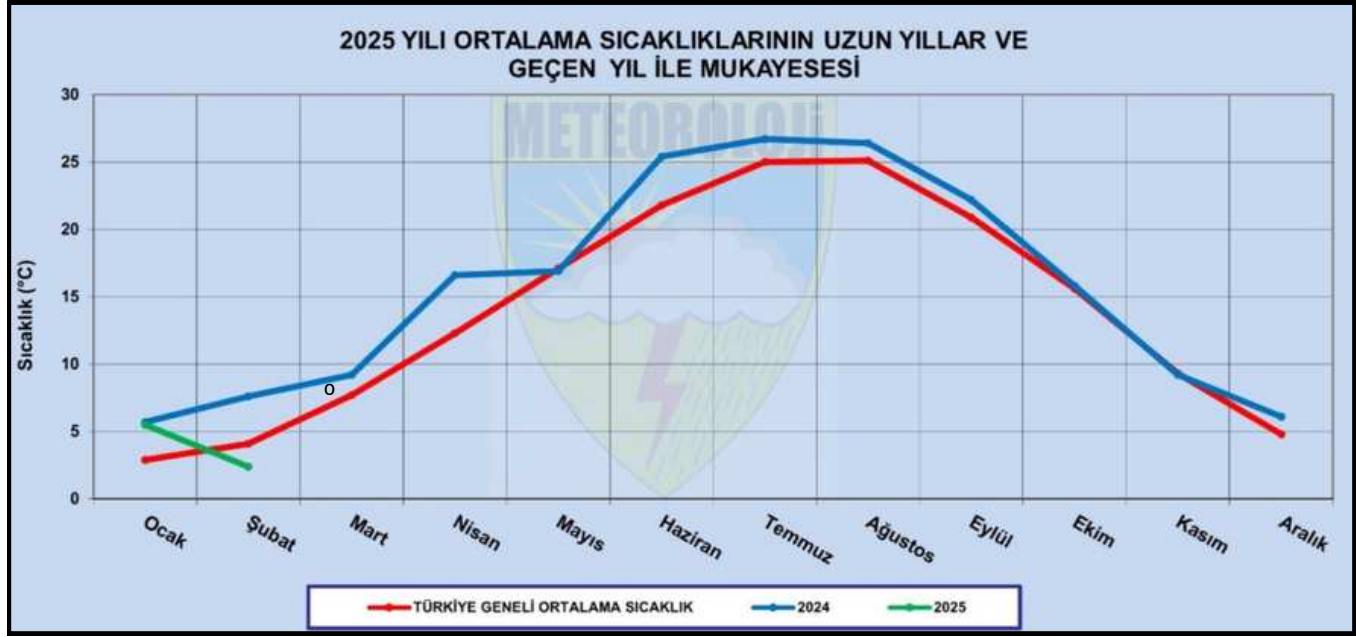
2024 yılında bitkisel üretim branşlarında üreticilerimiz için 6.964.875.917 TL hasar ödemesi yapılmıştır. Üreticilerimize ödenen hasar nedenleri içerisinde; 1. sırada %53'lük oranla "Dolu", 2. sırada %25,9'luk oranla "Don" ve 3. sırada %6,1'lik oranla "Kuraklık" gelmektedir. Dolu zararı için 2023 yılında 2.078 milyon TL hasar tazminatı ödenmiş olup, 2024 yılında ödenen hasar tazminatı ise 3.692 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

İKLİM, FENOLOJİK DURUM VE SULAMA İZLEME

İSTATİSTİKLERİ ŞUBAT, 2025

İklim

Şubat ayı ortalama sıcaklığı 2.4°C olarak gerçekleşmiş ve bu değer, 1991-2020 yılları arasındaki normallerden 1.7°C daha düşük olmuştur. Bu durum, 2025 yılı Şubat ayını, son 54 yılın en sıcak otuz dokuzuncu Şubat ayı olarak kayıtlara geçirmiştir. En düşük sıcaklık -32.6°C ile Horasan'da, en yüksek sıcaklık ise 21.6°C ile Köyceğiz'de ölçülmüştür.

Genel olarak Şubat ayı sıcaklıkları Türkiye'nin büyük bölümünde mevsim normalleri civarında gerçekleşirken, bazı bölgelerde normallerin altında ölçülmüştür. Özellikle Muğla, İzmir, Akhisar, Burdur, Denizli, Antalya, Adana, Hatay, Başkale, Tercan, Tortum, Sarıkamış, Kızılcahamam ve Orta Karadeniz kıyılarında sıcaklıkların mevsim normallerinin altında olduğu tespit edilmiştir.

Sıcaklık ve Yağış, Şubat, 2025

	Şubat Normalleri (1991-2020)	Şubat 2024	Şubat 2025
Ortalama Sıcaklık (°C)	4.1	7.5	2.4
Ortalama Yağış (mm)	59.8	34.5	40.0

2025 yılı Şubat ayı yağışları, uzun yıllar ortalamasına göre azalmış, ancak 2024 yılı Şubat ayı yağışlarına kıyasla artış göstermiştir. Türkiye genelinde ortalama yağış miktarı 40.0 mm olarak kaydedilmiş olup, bu değer 1991-2020 yılları arasındaki Şubat ayı ortalaması olan 59.8 mm'nin %33 altında gerçekleşmiştir. Buna karşın, 2024 yılı Şubat ayına kıyasla %16'lık bir artış yaşanmıştır.

En düşük yağış miktarı 7.5 mm ile Burdur'da ölçülmüş olup, burada uzun yıllar ortalamasına göre %86'lık bir azalma yaşanmıştır. En yüksek yağış miktarı ise 142.8 mm ile Rize'de kaydedilirken, Sinop'ta yağışlar %178 artarak bölgedeki en büyük yükselişi göstermiştir. Ayrıca, Giresun, Ordu, Samsun ve Trabzon illerinde son 40 yılın en yüksek Şubat ayı yağışları kaydedilmiş, Burdur ise son 65 yılın en düşük yağış seviyesine ulaşmıştır.

Türkiye genelinde, Şubat ayı boyunca ortalama 9.7 gün yağış görülmüş olup, bu değer 1991-2020 yılları arasındaki ortalama 11.0 günün altındadır. Yağışlı gün sayısı Karadeniz kıyı kesimlerinde 20-25 güne kadar çıkarken, Ege Bölgesi'nin orta ve güney kısımları ile bazı iç kesimlerde 3 güne kadar düşmüştür.

1 Ekim 2024 - 28 Şubat 2025 dönemini kapsayan su yılı yağışları, hem uzun yıllar ortalamasının hem de 2024 yılı aynı dönem yağışlarının altında kalmıştır. Türkiye genelinde 2025 su yılı boyunca toplam 221.4 mm yağış kaydedilmiş olup, bu değer 1991-2020 dönemi normali olan 313.0 mm'nin %29, 2024 su yılı aynı dönem yağışı olan 336.4 mm'nin ise %34 altında gerçekleşmiştir.

İl bazında en fazla yağış 971.6 mm ile Rize'de, en az yağış ise 84.9 mm ile Kırıkkale'de kaydedilmiştir. Normaline göre en fazla yağış artışı %29 ile Sinop'ta görülürken, en fazla azalma %67 ile Hatay'da yaşanmıştır. Batman, Bingöl, Diyarbakır, Hakkâri, Hatay, Kilis, Mardin, Osmaniye, Şanlıurfa, Van, Muş, Gaziantep, Siirt ve Şırnak illerinde son 26 yılın en düşük yağış seviyeleri kaydedilirken, Giresun'da son 65 yılın en yüksek yağış gözlemlenmiştir.

 BÖLGELERİN ALANSAL YAĞIŞ DEĞERLENDİRMESİ (1 Ekim 2024 - 12 Mart 2025) 						
BÖLGELER	2025 Su Yılı Yağış (mm)	Normali (1991-2020) (mm)	2024 Su Yılı Yağış (mm)	Normale Göre Değişim (%)		2024 Su Yılına Göre Değişim (%)
Türkiye Geneli	225.4	336.0	358.0	-32.9	Azalma	-37.0 Azalma
Marmara	305.6	407.0	479.7	-24.9	Azalma	-36.3 Azalma
Ege	271.6	399.3	361.4	-32.0	Azalma	-24.8 Azalma
Akdeniz	286.2	471.3	431.1	-39.3	Azalma	-33.6 Azalma
İç Anadolu	109.2	206.7	193.2	-47.2	Azalma	-43.5 Azalma
Karadeniz	362.5	355.5	383.7	2.0	Normali Cıvarı	-5.5 Azalma
Doğu Anadolu	160.7	281.8	375.5	-43.0	Azalma	-57.2 Azalma
Güneydoğu Anadolu	148.9	362.0	411.9	-58.9	Azalma	-63.9 Azalma

Sulama

Şubat 2025'te Türkiye genelinde yağışlar mevsim normallerinin oldukça altında kalmış ve birçok su havzasında 1991-2020 normallerine göre %50'yi aşan düşüşler yaşanmıştır. Özellikle Akçay, Burdur ve Gediz havzalarında ciddi kuraklık belirtileri görülmektedir. Buna karşılık, bazı havzalarda geçen yıla göre önemli ölçüde yağış artışı kaydedilmiştir.

Ekim 2024 – Şubat 2025 arasındaki beş aylık süreç değerlendirildiğinde, yağışların genel olarak uzun yıllar ortalamasının altında olduğu görülmektedir. En fazla yağış kaybı Van Gölü, Ceyhan, Fırat-Dicle, Asi ve Seyhan havzalarında yaşanırken, Doğu Karadeniz havzası yağış miktarını artıran tek bölge olmuştur.

Fenolojik Durum

Şubat ayına ilişkin veriler incelendiğinde; 2024-2025 tarım yılı Şubat ayında Türkiye genelinde hububat ekili alanlar kardeşlenme dönemi ağırlıklı olmak üzere, bazı bölgelerde çıkış ve çimlenme bazı bölgelerde ise sapa kalkma döneminde olduğu gözlemlenmiştir. Akdeniz ve Ege Bölgelerinin sahil kesimlerinde bitkiler başaklanma evresindedir. Tarla faresi gibi zararlılar ve yabancı ot mücadelesi birçok ilde devam etmektedir.

Değerlendirme

Ülke genelinde 2025 Şubat ayı yağışları bölgesel olarak incelendiğinde, Karadeniz Bölgesi hariç tüm bölgelerde mevsim normallerinin altında kalmıştır. En belirgin düşüş, %74 azalma ile Ege Bölgesi'nde kaydedilmiştir. Akdeniz ve Güneydoğu Anadolu bölgelerinde de yağışlar sırasıyla %68 ve %33 oranında azalmıştır.

Bununla birlikte, Karadeniz Bölgesi'nde yağışlar %40 artarak normallerin üzerine çıkmıştır. Fakat hububat açısından henüz tarımsal kuraklıkla ilgili herhangi bir sorun gözlenmemiş olup Mart, Nisan ve Mayıs aylarında alınacak yağışlarla fizyolojik gelişimin hızlanacağı değerlendirilmektedir ve üst gübrelemenin başlamasıyla birlikte hububat gelişimi doğrudan etkilenecektir.

GIDA İŞLETMELERİ YURT İÇİ DENETİMLERİ, ŞUBAT, 2025

2025 yılının Şubat ayında gıda işletmelerine toplam 92 bin 22 adet resmi kontrol gerçekleştirilmiş olup 184 milyon 254 bin 339 TL idari para cezası uygulanmıştır.

2025 yılının Şubat ayında gıda işletmelerine toplam 92.022 adet yurt içi resmi kontrol gerçekleştirilmiştir. Kontroller neticesinde 1.822 idari yaptırım uygulanmıştır. 64 gıda işletmecisi hakkında Cumhuriyet Savcılığına suç duyurusunda bulunulmuştur.

Gıda işletmeleri yurt içi denetimleri, Şubat 2025

Faaliyet Alanı	Denetim Sayısı (Adet)	Denetim Sayısı (Toplam İçerisindeki Payı -%)	İdari Yaptırım (Adet)	Suç Duyurusu (Adet)	İdari Para Cezası (TL)
Gıda Üretim Yeri	14.406	15,6	676	51	123.661.229
Gıda Satış Yeri	39.520	42,9	802	7	47.325.769
Toplu Tüketim Yeri	38.096	41,5	344	6	13.267.341
TOPLAM	92.022	100	1.822	64	184.254.339

2025 yılı Şubat ayında gıda işletmelerine yapılan denetim sayısı 2024 yılı Şubat ayına göre %11,5 azalmıştır. 2025 yılı Ocak-Şubat döneminde gıda işletmelerine yapılan denetim sayısı 2024 yılı Ocak-Şubat dönemine göre %2,5 artmıştır.

Gıda işletmeleri yurt içi denetimleri, Şubat 2025

	Şubat 2024	Şubat 2025	Değişim (%)	Ocak-Şubat 2024	Ocak-Şubat 2025	Değişim (%)
Denetim Sayısı (adet)	103.971	92.022	-11,5	187.934	192.630	2,5
İdari Yaptırım (adet)	1.370	1.822	33	2.972	3.910	31,6
Suç Duyurusu (adet)	32	64	100	82	122	48,8
İdari Para Cezası (TL)	62.391.909	184.254.339	195,3	130.094.219	370.327.390	184,7

KIRSAL KALKINMA YATIRIMLARI

Kırsal kalkınma yatırımları kapsamında 2006-2024 döneminde toplam 152 bin 938 proje desteklenmiş ve projelerin faaliyete geçirilmesi neticesinde reel olarak 246 milyar 593 milyon TL yatırım gerçekleşmiştir.

Kırsal kalkınma yatırımları kapsamında 2024 yılında 7 bin 62 projeye sağlanan 8 milyar 596 milyon TL hibe ile 15 milyar 528 milyon TL yatırım gerçekleştirilmiş ve yatırımlar neticesinde 7 bin 896 kişiye istihdam sağlanmıştır.

Kırsal Kalkınma Hibe Programları

- Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP)
- Makine-Ekipman Alımı Destekleri
- Uzman Eller Projesi
- Genç Çiftçi Projesi
- Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi
- Katılım Öncesi Yardım Aracının Kırsal Kalkınma Bileşeni (IPARD)
- Dezavantajlı Alanlarda Uygulanan Kırsal Kalkınma Projeleri

2006-2024 döneminde toplam 152 bin 938 proje desteklenmiş ve projelerin faaliyete geçirilmesi neticesinde reel olarak 246 milyar 593 milyon TL yatırım gerçekleşmiştir. Aynı dönemde kırsal kalkınma yatırımları neticesinde 270 bin 923 kişiye istihdam sağlanmıştır.

Kırsal kalkınma yatırımları, 2006-2024

Konu		Proje (Adet)	Verilen Hibe (milyon TL)	İstihdam (Kişi)	Yatırım Tutarı
KKYDP	2006-2023 2024	16.816 2.597	45.749 3.241	120.927 3.551	97.068 6.058
Makine Ekipman Alımı	2006-2023	-	14.435	-	-
Uzman Eller	2020-2023	2.413	1.168	2.413	1.421
Genç Çiftçi	2016-2018	47.775	13.664	47.775	-
Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi	2007-2023 2024	54.111 3.185	9.818 701	- -	19.636 1.402
IPARD I ve II	2007-2023 2024	24.452 1.160	62.949 3.987	91.912 4.345	111.843 7.257
Dezavantajlı Alanlarda Uygulanan Kırsal Kalkınma Projeleri	2018-2023 2024	309 120	870 667	- -	1.098 811
TOPLAM	2006-2023 2024	145.876 7.062	148.653 8.596	263.027 7.896	231.066 15.528

Kırsal Kalkınma Yatırımlarının Desteklenmesi Programı (KKYDP)

KKYDP kapsamında 2024 yılında 2 bin 597 projeye 3 milyar 241 milyon TL hibe desteği verilmiş ve faaliyete geçen 6 milyar 58 milyon TL tutarında yatırım ile 3 bin 551 kişilik istihdam sağlanmıştır. 2006-2024 döneminde toplam 19 bin 413 projeye 48 milyar 990 milyon TL hibe desteği verilmiş ve 103 milyar 126 milyon TL tutarında yatırım ile 124 bin 478 kişilik istihdam sağlanmıştır.

Makine-Ekipman Alımı Destekleri

Makine-ekipman alımı destekleri kapsamında 2006-2023 döneminde toplam 299 bin 320 makine-ekipman alımına 14 milyar 435 milyon TL hibe desteği verilmiştir.

Uzman Eller Projesi

Uzman Eller Projesi kapsamında 2020-2023 yılları arasında toplam 2 bin 413 projeye 1 milyar 168 milyon TL hibe desteği verilerek 1 milyar 421 milyon TL tutarında yatırım faaliyete geçmiştir.

Genç Çiftçi Projesi

Genç Çiftçi Projesi kapsamında 2016-2018 yılları arasında toplam 47 bin 775 projeye 13 milyar 664 milyon TL hibe desteği verilmiştir.

Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi

Bireysel Sulama Sistemlerinin Desteklenmesi kapsamında 2024 yılında 3 bin 185 projeye 701 milyon TL hibe desteği verilerek 1 milyar 402 milyon TL yatırım yapılmasına katkı sağlanmıştır. 2007-2024 yılları arasında toplam 57 bin 296 projeye 10 milyar 519 milyon TL hibe desteği verilerek 21 milyar 37 milyon TL tutarında yatırım faaliyete geçmiştir.

Katılım Öncesi Yardım Aracı Kırsal Kalkınma Bileşeni (IPARD)

IPARD I ve II Programı kapsamında 2007-2024 yılları arasında 25 bin 612 projeye destek verilmiş ve faaliyete geçen 119 milyar 100 milyon TL tutarında yatırım ile 96 bin 257 kişilik istihdam sağlanmıştır.

Dezavantajlı Alanlarda Uygulanan Kırsal Kalkınma Projeleri

Hedef bölgelerin dezavantajlı alanlarında yürütülen Göksu Taşeli Havzası Kalkınma Projesi (GTHKP), Kırsal Dezavantajlı Alanlar Kalkınma Projesi (KDAKP) ve Türkiye Dayanıklı Peyzaj Entegrasyonu Projesi (TULIP) kapsamında 2024 yılında toplam 120 projeye 667 milyon TL hibe desteği ödenmiş ve toplam yatırım tutarı 811 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. 2018-2024 döneminde toplam 429 projeye 1 milyar 537 milyon TL hibe desteği ödenmiş ve toplam 1 milyar 909 milyon TL yatırım gerçekleşmiştir.

IPARD

Gelecek Tarımda

#TARIMDAYENİDÖNEM

Adres: Üniversiteler Mah. Dumlupınar Blv.
No: 161, 06800 Çankaya/Ankara
Telefon: (0312) 258 80 02

@trgmresmi

@trgmresmi

@tarimreformu

@tarimreformu

@tarim_sigortasi